

Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ 120 ΣΤΟ ΑΓΡΙΝΙΟ ΤΟ 1944

Ένα σημαντικό μάθημα Τοπικής Ιστορίας!

*«Τόπος ιερός, εδώ που οι αντίχριστοι ξανασταύρωσαν το Χριστό και την Ελλάδα,
κ' ήταν Παρασκευή Μεγάλη, 14 του Απρίλη...» Γιάννης Ρίτσος*

Με την ευκαιρία της εθνικής επετείου της 28^{ης} Οκτωβρίου σκεφτήκαμε να διδάξουμε τους μαθητές/τριες Τοπική Ιστορία. Πιστεύουμε ότι η γνώση της Τοπικής κάνει περισσότερο κατανοητή τη Γενική Ιστορία.

Πήραμε τα παιδιά(B2) από την κλειστή αίθουσα του σχολείου και τα οδηγήσαμε στον τόπο της εκτέλεσης των 120 Ελλήνων από τους Γερμανούς... Στην Αγία Τριάδα Αग्रινίου. Στο μνημείο που έχει στηθεί στη μνήμη των εκτελεσθέντων. Εκεί στον μαρτυρικό τόπο, διδάξαμε συνοπτικά το Γεγονός της αιματοβαμμένης Μεγάλης Παρασκευής του 1944:

Η γερμανική διοίκηση, μετά την ανατίναξη του τρένου, που εξυπηρετούσε τον ανεφοδιασμό των γερμανικών στρατευμάτων, στην περιοχή Σταμνάς (9 Απριλίου 1944) έδωσε εντολή για σκληρά αντίποινα!

Το ξημέρωμα της Μ. Παρασκευής (14 Απριλίου 1944) οι Γερμανοί πήραν από τις φυλακές τρεις κρατούμενους: Τον 22χρονο Παναγιώτη Σούλο, τον 23χρονο Χρήστο Σάλακο και τον 52χρονο Αβραάμ Αναστασιάδη. Και οι τρεις οδηγήθηκαν στην

κεντρική πλατεία όπου τους κρέμασαν σε τρεις στύλους... Τα άψυχα σώματα αφέθηκαν κρεμασμένα σε κοινή θέα... Στόχος των Γερμανών και των συνεργατών τους ο φόβος και η τρομοκρατία της πόλης...

Η μανία τους δεν σταμάτησε με τον απαγχονισμό των τριών νέων ανθρώπων. Επέστρεψαν στις φυλακές, παραλάμβαναν κρατούμενους, ανά δεκάδες, και τους οδηγούσαν πίσω από την εκκλησία της Αγίας Τριάδας... Εκεί το εκτελεστικό απόσπασμα εκτέλεσε 120 ανθρώπους! Ανάμεσα στους άνδρες εκτελεσθέντες ήταν και μια γυναίκα: Η Κατίνα Χατζάρα, με καταγωγή από την Άρτα. Ο τόπος βογγούσε. Η ατμόσφαιρα μύριζε θάνατο...

Μαθητές και μαθήτριες, με πολλή συγκίνηση και ενδιαφέρον παρακολούθησαν το συγκλονιστικό αυτό κεφάλαιο της νεότερης ιστορίας του τόπου μας.

Μετά το μάθημα ακολούθησε σιωπή...

Σεβασμός στους νεκρούς...

Στη συνέχεια μαθητές απήγγειλαν το ποίημα του Γιάννη Ρίτσου, αφιερωμένο στους 120 εκτελεσθέντες στο Αγρίνιο, με τίτλο: ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ.

Για τους πεσόντες στην κατοχή Αγρινιώτες

Και

Για όλους τους Ρωμιούς – θύματα του ναζισμού

Τόπος ιερός, εδώ που οι αντίχριστοι ξανασταύρωσαν το Χριστό και την Ελλάδα,

κ' είχαν Παρασκευή Μεγάλη, 14 του Απρίλη,

και κει που η γης ανάβρυζε κρινάκια, παπαρούνες χαμομήλια για το Πάσχα

σκάφτηκαν τάφοι και στους τάφους δε χωρούσαν οι λεβέντες,

και μες στα σπλάχνα δε χωρούσε τόσος πόνος.

Κι' είχαν το Αγρίνιο ολάκερο ένας Επιτάφιος μ' όλα του τα κεριά σβησμένα

Κι αντ'ς καμπάνες απ' τον όρθρο ως το σπερνό, ντουφεκιές ακούγονταν

[...]

Λοιπόν μην κλαίτε μάνες Αγρινιώτισσες, θάνατος δεν υπάρχει μόνο τα χέρια δώστε,

αδέλφια μου, να βασιλέψει ειρήνη, ν' ανθίσει γέλιο στις ματιές, να λάμψει ο κόσμος

όλος,

κι όλος ο κόσμος μια φωνή να τραγουδήσει: Ειρήνη, Ειρήνη, Ειρήνη.

Αθήνα, 4 V 80

Γιάννης Ρίτσος

Και ύστερα πάλι σιωπή...

Ακουγόταν μόνο το απαλό θρόισμα του αέρα και ίσως το φτερούγισμα των ψυχών των 120 νεκρών... 80 χρόνια μετά την εκτέλεσή τους...

Στο τέλος του μαθήματος Τοπικής Ιστορίας, οι μαθητές-τριες, εκεί, στον τόπο της θυσίας, έγραψαν στιχουργήματα και πεζά για τους αθάνατους νεκρούς...

Ενδεικτικά παραθέτουμε:
Στα εδάφη ετούτα

Τους αιχμαλώτους έσερναν
Στα εδάφη ετούτα
Μανάδες έκλαιγαν
Λυδία Πολίτη

Οι κάτοικοι του Αγρινίου
Κρεμάστηκαν και πάλι
Οι Γερμανοί τους σκότωσαν
Οι μανάδες ήταν σε μαύρο χάλι
Οι Έλληνες πεθαίνουν
Οι Γερμανοί δεν χαμπαριάζουν
Στον τόπο της θυσίας όλοι κλαίνε και φωνάζουν...
Οι τρεις ήρωες στην πλατεία θυσιάστηκαν
Τους σκότωσαν πάρα πολύ άδικα!
Αριάδνη Ράντζου

Έλληνες πολεμούν
Έλληνες πεθαίνουν
Κι οι μανάδες σιωπηλά
Κλαιν και βαριανασαίνουν.
Σωτηρία Αγγελικοπούλου

Μαρία Ν. Αγγέλη – Αγγελική Δαλιάνη

Αγρίνιο, 24 Οκτωβρίου 2024